

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

4. An surdus, & cæcus possint munus Advocationis exercere? Et an, si
mutus scripto consulat, peccet? Et quid, si esset in causa propria? Ex p. 5.
tr. 6. res. 27.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

TRACTATUS NONVS, DE MUTIS, SURDIS, ET COECIS.

RESOLVTIO PRIMA.

*An surdi, & caeci priuentur iure eligendi?
Et an mutus possit signis, & nutibus ad Emphyteusim
nominare?* Ex part. 5. tr. 6. Ref. 13.

§. 1. **M**utos non esse eligibiles ad Prælaturam, vt & caecos, infra patebit. Sed difficultas est, an surdi & caeci sint priuari iure eligendi alios: Et ad hoc dubium respondet doctus & amicissimus Siglimumundus à Bonacina in tract. de elect. part. 2. cap. 4. dub. 89. n. 1. vbi sic ait: Carterum hi omnes non priuantur iure eligendi, cum liberè reuera consentire possent, solum videntur caeci & surdi tutiori conscientia acturi, si renuencit eidemmet voci actiuae, cum ipsi videantur facillimè decipi posse. Sic ille.

2. Notandum est tamen hic obiter posse mutum signis & nutibus ad emphyteusim nominare. Ita ex Peyra docet Barbosa in collectan. tom. 2. lib. 3. tit. 13. c. 4. n. 143.

RESOL. II.

An surdi, & caeci possint abesse choro, & lucrari distributiones quotidianas? Ex part. 5. tr. 6. Ref. 14.

§. 1. **N**egatiuam sententiam docet Sanchez in opuscul. tom. 1. lib. 2. c. 2. dub. 6. n. 7. asserens cecitatem, & surditatem non esse sufficientem morbum, vt Canonicus deficiens choro lucratur distributiones quia adesse choro non nocet huic morbo, & sua praesentia chorus authorizatur. Ita ille, qui citat Nauarrum.

2. Sed affirmatiuae sententiae ego haec cum Moneata de distributione h. part. 2. g. 6. n. 16. ex l. 1. C. qui morbo se excus. lib. 10. vbi qui vtriusque oculi aciem amisit, leuamen sentit munerum personalium, eorum nimirum, quae corporis sunt implenda, vt ibid. gloss. explicat. Et ita hanc sententiam docet etiam Cenedus in 99. canon. 9. 1. n. 13. & Barbosa de canon. cap. 21. n. 30. vbi testatur quòd sacra Congregatio Concilij sub die 20. Iulij 1629. censuit Canonicum, qui lumen oculorum amisit, & propterea Missas, & diuina Officia celebrare non potest, distributiones quotidianas, & cetera emolumenta lucrari, perinde ac si diuinis interesset, & antea in eadem sub die 11. Augusti 1618. fuerat resolutum prouisum de Canoniatu, si capta possessione lumine orbetur, & non possit promoueri ad Ordinem requisitum, reputari praesentem, quoad fructus, sed non teneri assistere in choro.

RESOL. III.

*An caecus possit esse iudex, & dignitatem obtinere?
Idem dicendum est de surdo & mutuo.*

Et docetur mutus & surdum non posse esse arbitrum. Ex part. 5. tr. 6. Ref. 36.

Tom. V. III.

§. 1. **C**oecum posse esse iudicem & dignitatem retinere, patet ex l. 6. ff. vbi quis agere, vel conueniri, & l. 1. ff. de postulan. in §. eolum sibi. Quamuis autem caecus pro alio postulare non possit, tamen & Senatorium ordinem retinet, & iudicandi officio fungitur. Et l. 8. C. de Decurionibus lib. 10. licet gloss. ibi limitet quando amborum oculorum caecus esset, & de surdo & mutuo facit d. 1. ff. de postulan. & l. 7. ff. de decurionibus, & multa dicit Hizzarellus in dec. 26. cui adde Dominicum Tallonem in Pragmat. de Antifano ver. 14. obseru. 2. n. 2. & Megalium var. resol. tom. 2. resol. 183. num. 9. vbi adducit l. c. v. de iudicis.

2. Non desinam tamen hic adnotare Molinam de Inst. 10. §. tract. 5. disp. 39. n. 1. docere mutum & surdum non posse esse arbitrum.

Quoad hoc in tom. 1. tr. 1. lege doctrinam col. 6. & 7.

RESOL. IV.

An surdus, & caecus possint munus Aduocationis exercere?

Et an si mutus scripto consulat, peccet?

Et quid, si esset in causa propria? Ex part. 5. tractat. 6. Ref. 27.

§. 1. **S**urdum omnino, mutum, & caecum vtroque Sorbatum oculo non posse munus aduocationis exercere, nisi esset in causa propria, ex Vigilio tenet Tallon. in pragmat. de Antifano ver. 14. obseru. 2. n. 2. & docet Sanchez in opuscul. tom. 2. lib. 6. cap. 7. dub. 2. n. 1. qui etiam dub. 4. docet, quòd si mutus scripto consulat, non peccat, neque venialiter, diuimodo iuris peritiam, vel negotiorum experientiam habeat.

RESOL. V.

An mutus possit esse curator?

Et an surdo, & mutuo curatorem dari debeat, & maxime si sint surdus, & mutus à natiuitate? Ex part. 5. tr. 6. Ref. 35.

§. 1. **N**egatiuam sententiam docet Gratianus in dispensat. tom. 4. cap. 447. n. 8. vbi sic ait: Non videtur auctorari curator praesens & tacens, cum requiratur quòd expresse loquatur, vt notat gloss. in l. 3. C. de auctor. tut. vbi Bart. n. 1. dicit esse veriore opinionem, quicquid alij male sentiant. si enim non esset opus, vt curator loqueretur, etiam mutus posset esse curator, & auctorari, quod tamen non est verum, l. 1. in fin. ff. de tutel. tm. C. qui morbo se excus. siue simus in tutore testamentario, siue in datiuo & legitimo, l. pen. ad fin. ff. de leg. tut. gloss. in d. 1. in fin. in ver. non potest, ff. de tutel. Ita ille, cui adde Gurtierrez de tutel. part. 1. c. 7. n. 4. & idem Doctores communiter asserunt requiri loquelam in-curatore & tutore, neque sufficere praesentiam, vt docet Dynus in c. qui tacet, de reg. iur. in 6. & tantum abest, quòd mutus possit esse curator, vt potius ipse curatorem habere debeat: & idem Gizzarellus dec. 26.

R

dec. 26.